

UN APEL PENTRU *HUMANAE VITAE*

de Costanza Miriano

Mi-a venit o idee, iar pentru a o realiza am nevoie de ajutorul vostru. După ce am [scris despre conferința de la Universitatea Gregoriană, despre *Humanae Vitae*, în care Pr. Chiodi a vorbit despre „datoria” contracepției](#), am primit diferite mesaje, emailuri și telefoane din partea unor prieteni, și mai ales prietene, îndurerați și îngrijorați. E vorba de persoane care, pe baza enciclicei Papei Paul al VI-lea despre sexualitate și protejarea vieții, și-au pus în joc o dimensiune importantă a existenței lor. Prin urmare, să auzi un preot invitat la Univ. [Gregoriana](#), nu la un curs parohial, să spună asemenea lucru, a provocat reacții dureroase. Practic, reacțiile acestor prieteni sunt identice în substanță. Tocmai aceasta coincidență mi-a dat această idee.

Se știe că există o comisie de studiu asupra enciclicei *Humanae Vitae* (HV). De asemenea, se știe că există și în Biserică voci care spun că e necesară o schimbare a modului de a privi sexualitatea umană (în afara Bisericii nici nu se mai pune problema). Universitatea Gregoriană, cu ocazia celei de-a 50-a aniversări a enciclicei – era anul crucial 1968 când Papa Paul al VI-lea a scris enciclica sa profetică – propune un ciclu de opt întâlniri cu 16 referenți, unul dintre aceștia fiind și Pr. Chiodi, care a vorbit, așa cum s-a spus, despre „obligația” contracepției. Cei care intervin asupra acestei teme sunt, aproape mereu, persoane consacrate. Noi însă suntem laici, căsătoriți. Poate ar trebui să fie ascultată și vocea noastră. Mai mult, așa zice că noi suntem specialiștii, întrucât ne-am confruntat cu aceste aspecte în mod concret. Poate greșind uneori, înțelegând treptat poate. Dar poate și experiența noastră are ceva de spus.

Dorința mea, pe scurt, ar fi să trimitem cât mai mulți dintre noi mesaje la [Academia Pontificală pentru Viață](#) și la [Universitatea Gregoriană](#), pentru început, în care să explicăm că nu ne e teamă de contracepție, pentru că desigur nu aceasta ne înflăcărează inimile, ci dimpotrivă, *Humanae Vitae* ne-a salvat viața, sau cel puțin ne-a făcut-o mai frumoasă, și altfel, cu totul altfel decât ar fi putut fi, chiar și atunci când am ascultat doar parțial, șchiopătând, căzând, având dubii și nesiguranțe. Am avut însă mereu foarte clară înălțimea vieții la care eram chemați, chiar și atunci când nu reușeam să o atingem.

Am putea, de la bun început, să clarificăm, că acel „nu” față de contracepție nu este un scop în sine pentru noi; punctul central al problemei este acesta: Îl pun eu oare pe Dumnezeu în centrul afectivității mele? Las eu să fie *El* Cel care îmi modelează inima? Relația mea cu soțul, cu soția, mă ajută să mă apropiu mai mult de Dumnezeu? Sunt eu oare dispus să pun în joc ceva de-al meu pentru a face voia Lui, chiar și atunci când nu mi se pare cea mai bună alegere (dacă nu, ce fel de ascultare e?), sau cea mai convenabilă? Cred eu cu adevărat sau nu, că fericirea adevărată și deplină stă în a face voința Lui? Și că există momente cruciale în care este pusă la încercare, în mod concret, ascultarea față de Dumnezeu?

Ar trebui să scriem, noi, adevărații experți ai *Humanae Vitae* – experți în sensul etimologic, în sensul că am experimentat-o – că ne-ar părea rău ca propunerea Bisericii să își coboare ștacheta frumuseții posibile. Nu pentru că suntem “apărători înăcriți” ai moralei – cum ne descrie ziarul *Avvenire* [cotidianul Conferinței Episcopale Italiene – n. trad.] - ci dimpotrivă, tocmai pentru că suntem păcătoși, cerșetori, pentru că știm că inima noastră e un abis insondabil, un mister rănit de păcatul originar. De aceea credem că legea, din care Isus nu a venit să schimbe nici măcar o iotă, este tocmai semnul celei mai mari milostiviri a lui Dumnezeu, adică cea care ne apără de rău, și care înainte de orice, se află înăuntrul nostru. Legea este o posibilitate de fericire, Dumnezeu este un izvor de plăcere, infinit mai mare decât plăcerea pe care noi o cerșim urmându-ne doar inima.

Noi suntem cerșetori ai Spiritului Sfânt, de aceea Îl implorăm să vină în cuplul nostru, atât de rănit și schiopătând și limitat. Noi știm că, lăsându-I posibilitatea să acționeze în intimitatea noastră, este alegerea cea mai înțeleaptă pe care am putea-o face. Cred că fiecare dintre noi are în minte povești de viață destrămate, care ar fi putut fi fericite. Persoane care au trecut de la o relație la alta „după cum îi mâna inima”, risipindu-se pe cale sau hotărându-se prea târziu. Ce să mai vorbim apoi despre scăderea dorinței sexuale în rândul populației occidentale? Când lucrul care înainte era dificil de cucerit, acum îl vezi oferit cu ușurință, cu cea mai mică investiție, poate că, după un timp, ajunge să te plictisească...

Propunerea Bisericii desigur nu exclude prudența și responsabilitatea: nimeni nu spune că e neapărat necesar să ai copii cu repetiție. Dar dacă cineva se oprește să facă socoteli umane, chiar și un singur copil e prea mult: sunt puțini aceia care îi pot garanta un viitor generației următoare, ca să nu mai vorbim de pericole, de boli, etc. Doar având conștiința că un copil e trimis de Dumnezeu poți să îndrăznești atât. Un om credincios știe că e Domnul Cel care poartă de grijă, și că e cu adevărat un mare Domn, Care nu va întârzia să îți vină în ajutor. Fără a mai pune la socoteală că există o serie de instrumente de mare încredere bazate pe metode naturale, care au aceeași precizie ca metodele contraceptive artificiale (și s-ar putea deschide o paranteză despre faptul că și metodele naturale pot fi folosite cu o mentalitate de închidere față de viață...), fără riscul unei concepții.

Nu suntem nici neapărat susținătorii unor familii enorme: chestiunea nu e numărul de copii în sine. Există persoane cărora pur și simplu nu li se nasc copii, altele care primesc în dar doar câte unul (dar cum îi spun mereu unei prietene dragi, și Maica Domnului avea doar unul!). Nu ar fi de înghițit forma aceea de vanitate „pro-life” în care contează numărul de copii, un soi de certificat al calității de „buni catolici”. Fiecare pereche, fiecare familie își are propria istorie și doar Dumnezeu cunoaște cu adevărat inimile. Putem fi părinți buni de copii unici, sau părinți răi de familii *extra-large*. Ceea ce contează cu adevărat e să ne ținem inimile deschise către El, față de inițiativa Lui în viața noastră. Dar nu se poate spune că ești deschis planului lui Dumnezeu dacă nu o faci și în cadrul alegerilor cruciale: banii și afectivitatea.

Mi-ar plăcea să dăm mărturie păstorilor noștri – ajunge și un email cu puține cuvinte – despre frumusețea enciclicei *Humanae Vitae*, ca să le spunem că ea nu e „de acum doar un simbol”, cum s-a zis la *Gregoriana*, nici măcar doar o regulă care oprimă, ci posibilitatea unei frumuseți mai mari, pentru că se poate trăi căsătoria în multe feluri. Nu ajunge să nu comiți adulter, rezistând doar de conveniență, necesitate, din comoditate sau din obișnuință. Inima chestiunii, frumusețea la care ne cheamă *HV*, e să facem din dragostea soților o cale de beatitudine, de fericire. Dacă o trăim ca pe o cale către Dumnezeu, căsătoria creștină e ceva ce seamănă cu mariajul [civil] *tout court* doar ca formă: dacă reușim să trăim sacramentul după har, se poate iubi soțul sau soția așa cum Cristos îi iubește. E posibil, pas cu pas: pe măsură ce soții se micșorează, dragostea lui Dumnezeu își mărește spațiul de acțiune dintre ei.

O dragoste pe care uneori nici soții nu ajung să o înțeleagă, poate și pentru că nu li se comunică îndeajuns, nici măcar din partea Bisericii, potențialul vulcanic al sacramentului căsătoriei. Un vulcan care arde și cauterizează toate rănilor perechii, uneori chiar și trădările, greșelile. „Tu (soț, soție) poți greși, dar Dumnezeu nu greșește” – spunea Pr. Giussani. Din momentul în care El se așează în mijlocul celor doi, nu mai există o căsătorie greșită. Poate exista o căsătorie rănită, dar Dumnezeu mântuiește și vindecă. A porni la drum înseamnă, după *Humanae Vitae*, a încerca să accezi la această dragoste, adică să Îi permiți lui Dumnezeu să acționeze ca Domn în viața perechii, să I te abandonezi, nu urmându-ți propriile raționamente și proiecte, ci ascultând o altă Voce.

În loc să tai firul în patru pe marginea contracepției, care chiar nu are nevoie să fie încurajată (mulți dintre așa-zii catolici, care merg duminica la biserică, o utilizează deja în mod masiv fără să sesizeze nicio contradicție, fără să mai socotim cele circa 600.000 de „pastile de a doua zi” vândute

doar în Italia în ultimul an, cu un boom între adolescente în rândul cărora a crescut cu 30% consumul față de anul precedent, și datorită guvernului care a scos obligativitatea rețetei), în loc să invoc situațiile în care s-ar putea recurge la contracepție, în loc să încercăm să ne adaptăm la mentalitatea lumii cu o întârziere de câteva decenii, aș vrea ca Biserica să înceapă să anunțe o frumusețe mai înaltă, aș vrea ca păstorilor să nu le fie teamă să fie nepopulari. Să reînceapă să vorbească clar la cursurile prematrimoniale, vorbind de cruce și de frumusețe, explicând din ce e făcut cu adevărat sacramentul căsătoriei, unde o putere de dragoste arzătoare poate să facă adevărată dragostea noastră mică și înșelătoare. (...)

Mi-ar plăcea să scriem că *HV* ajută la trăirea uniunii dintre soți, uniune care în sine e procreativă, ca scop al căsătoriei, care este drumul către Dumnezeu. Noi suntem siguri că expresia “un singur trup” (*in unam carnem*) este un parcurs, adică un drum de o viață. Un drum care nu exclude căderi, pauze, dificultăți, dubii. Nu avem o idee dulceagă despre familia perfectă, știm mai bine decât unii păstori din ce fel de “lacrimi și sânge” e făcută, știm că suntem chemați să iubim nu după modelul povestirilor romantice, ci după modelul lui Cristos răstignit. Dar toate acestea se pot spune în câteva cuvinte. Ceva de genul “*Humanae Vitae* mi-a salvat viața pentru că...”.

Putem scrie (in engleza, italiana, franceza, spaniola) la Academia Pontificală pentru Viață pe adresa pav@pav.va, poate profesorului care organizează cursul la *Gregoriana*, Humberto Miguel Yanez (unigre.it) și în final referentului pe care l-am pomenit, Pr. Maurizio Chiodi: chiodimaurizio@gmail.com. Cine dorește, își poate trimite mesajul și pe adresa blogului meu (sposatiesiisottomessa@gmail.com), specificând dacă i-ar plăcea sau nu să îl vadă publicat pe blog. Poate reușim să punem la dispoziția tuturor o fărâșă de frumusețe...

POZIV ZA HUMANEA VITAE

Costanza Miriano

Dobila sem idejo in da jo bom lahko uresničila, potrebujem vašo pomoč. Potem, ko sem pisala o [konferenci, ki se je odvijala na Gregoriani \(papeška univerza v Rimu, op.p.\) na temo *Humanae Vitae*, na kateri je don Chiodi predaval o tem, da so pari v določenih primerih celo dolžni uporabljati kontracepcijo](#), sem od prijateljic prejela različna sporočila, e-maile in klice, ki jih je to užalostilo in po resnici povedano celo v pravilo v stisko. Gre za osebe, ki so okrožnico Pavla VI. o spolnosti in varovanju življenja vzele zares, in slišati duhovnika, ki govori na [Gregoriani](#) – ne na kakšnem župnijskem tečaju – o teh stvareh, je sprožilo boleče reakcije. Te skrbi so dale ena drugi povod in zgodilo se je, da se mi je porodila ta ideja.

Znano je, da se je ustanovil študijski odbor glede *Humanae Vitae*, znano je tudi, da je znotraj Cerkve veliko mnenj (zunaj Cerkve se s tem niti ne ukvarjajo), ki govorijo, kako pomembno je spremeniti pogled na človeško spolnost. Gregoriana je ob obhajanju 50-letnice od izdaje te okrožnice – papež Pavel VI. je to preroško okrožnico napisal v ključnem letu 1968– pripravila osem srečanj s šestnajstimi predavatelji, med katerimi je bil tudi don Chiodi, ki je govoril o dolžnosti uporabe kontracepcije. O tej temi skoraj vedno govorijo posvečene osebe. Potem smo pa tu tudi mi, laiki, poročeni. In najbrž bi se naš glas tudi moral slišati. Drznem si celo reči, da smo mi izvedenci, saj imamo konkretno izkušnjo. Morebiti se motim in bom to razumela šele pozneje, morda. Ampak najbrž ima tudi naša izkušnja nekaj za povedati.

Skratka, moje sanje so, da nas čim več napiše pismo – in ga pošlje na [Papeško akademijo za življenje](#) in [tudi na Gregoriano](#) – v katerem bomo razložili, da se ne bojimo kontracepcije in da to ne vžiga naših src, ampak ravno nasprotno, da nam je *Humanae Vitae* rešila življenje, ali ga vsaj polepšala, ga naredila drugačnega, veliko bolj drugačnega, kot bi lahko bilo, četudi smo okrožnico upoštevali le deloma, šepajoče, s padci, dvomi in z negotovostjo. Toda vedno nam je bila ponujena jasna vizija visoke ravni življenja, čeravno je nismo dosegali. Morda bi morali najprej pojasniti, da reči kontracepciji »ne« ni cilj sam po sebi (to ni naš idol), ampak je srčika vprašanja: »Ali dajem Boga v središče svojega ljubezenskega življenja? Mu pustim, da On preoblikuje moje srce? Mi

odnos z možem ali ženo omogoča, da še bolj spoznavam Gospoda? Sem pripravljen tvegati nekaj svojega, da uresničim Njegovo voljo, tudi takrat, ko se mi zdi, da to ni ravno najboljša ali najugodnejša odločitev – kakšna pokorščina bi sicer bila to? Ali resnično verjamem, da je resnična sreča v uresničevanju Njegove volje in da obstajajo ključni vidiki po katerih se konkretno živi Božja volja?»

Mi moramo pisati, mi, resnični eksperti *Humanae Vitae* – eksperti v etimološkem smislu, v smislu, da smo to preizkusili – da nam je žal, da (omenjeni) predlog Cerkve niža lestvico pri doseganju lepote življenja na tem področju. Ne zato, ker smo »mračni zagovorniki morale« –kot so zapisali v časopisu *Avvenire* (uradni časopis italijanske škofovske konference, op.p.) – ampak nasprotno, ker smo grešniki, berači, ker vemo, da je naše srce nepoznano brezno, da je skrivnost, ki jo je ranil izvorni greh. Zaradi tega verjamemo, da je zakon, kateremu Jezus ne bo odvzel niti pičice, največje znamenje Božjega usmiljenja, ki nas varuje pred slabim, ki se najprej nahaja v nas samih. Zakon nam daje možnost za srečo, kajti Bog je studenec zadovoljstva, neskončno večji od zadovoljstva, za katerega prosjamo, ko sledimo svojemu srcu. Mi smo berači Svetega Duha in zaradi tega ga prosimo, da pride med dva, ki sta ranjena, kruljava in nepopolna. Vemo, da ko mu dopustimo, da deluje v naši intimnosti, je to najboljša daljnoročna odločitev, ki jo lahko naredimo. Verjamem, da vsak izmed nas pozna številne primere zlomljenih življenj, ki bi lahko bila srečna. Vsak izmed nas pozna ljudi, ki so šli iz ene zgodbe v drugo, kakor jih je »vodilo srce«, ki so zapravili življenje ali ključno odločitev sprejeli prepozno. Potem, ali ne bi spregovorili tudi o upadanju spolne želje, ki nas preganja po Zahodu? Kajti tista stvar, ki se je je prej dalo zelo težko dobiti, ti danes z minimalnim naporom bije v obraz, morda te kasneje že dolgočasi ...

Predlog Cerkve seveda ne izključuje previdnosti in odgovornosti: nihče ne govori, da moramo imeti otroke kot po tekočem traku. Toda če nekdo po človeško preračunava, je tudi en otrok preveč: malo jih je, ki lahko prihodnji generaciji zagotovijo prihodnost, da ne govorimo o nevarnostih in boleznih, ki se lahko zgodijo tekom otrokovega življenja. Samo če vemo, da otroka pošilja Bog, si lahko veliko upamo. Vernik bo vedel, da je Bog tisti, ki se bo za otroka zavzel in zanj poskrbel. In Bog, ki je resnično velik Gospod, ne bo omejeval svoje pomoči. Ni treba omeniti, da obstaja cela vrsta zelo zanesljivih načinov, kot so recimo naravne metode, ki so tako natančne kot kontracepcijske metode in ne omogočajo spočetja (a dejstvo je, da se tudi te lahko uporabljajo z mentaliteto, ki je zaprta za življenje ...).

Mi nismo niti nujno podporniki gromozanskih družin: bistvo ni v številu otrok. Obstajajo osebe, ki nimajo otrok, spet druge so obdarjene samo z enim (in kot vedno rečem svoji prijateljici, tudi Marija je imela samo enega!). Obstaja celo neke vrste pro-life napuh, ki se ga ne sme podpirati. Ta šteje le število otrok, ki se jih potem razkazuje kot certifikat, s pripisom »dobri katoliki«. Vsak par, vsaka družina, ima svojo zgodbo in samo Bog resnično pozna njihova srca. Obstajajo odlični starši, ki imajo le enega otroka, in obstajajo slabi, ki imajo veliko družino. Kar resnično šteje, je imeti odprto srce Njemu, njegovim pobudi v našem življenju. Ne moremo reči, da smo odprti Božji pobudi, če mu ne pustimo, da je On del naših ključnih odločitev. Tudi ko gre za odločitve glede denarja, čustev.

Rada bi, da bi pričevali našim pastirjem – dovolj je en e-mail z nekaj besedami – o lepoti *Humanae Vitae*. Da bi jim povedali, da ta še zdaleč ne predstavlja zgolj »simbola«, kot je bilo povedano na Gregorijani, toliko manj pa zakona, ki bi nas moril, ampak pomeni možnost za še večjo lepoto, kajti zakonsko zvezo lahko živimo na toliko načinov. Ni dovolj, da ne prešuštujemo samo zato, ker bi nam udobje, navade, lagodje ali utečeno življenje bolj koristilo. Srčika vsega, kar ponuja *Humanae Vitae*, je narediti ljubezen med zakoncema za pot blagrov, to je pot sreče. Krščanski zakon spominja na *tout court* zakon samo v zunanji obliki, toda če ga živimo kot pot do Boga, če nekomu uspe živeti zakrament po milosti, ta lahko poskusi ljubiti svojega moža ali ženo kakor ga/jo ljubi Kristus. To je mogoče, z roko v roki: ko zakonca postajata vse manjša, Božja ljubezen med njima vedno bolj širi prostor za dejanja. Ljubezen, ki jo zakonci pogosto ne razumejo v polnosti, tudi, ker jim o tem ni bilo nikoli spregovorjeno, niti s strani Cerkve, ki še vedno ne razume potenciala atomske bombe, ki je skrit v zakramentu svetega zakona. Bomba, ki gori in ozdravlja vse rane para, tudi nezvestobe,

napake. »*Ti se lahko zmotiš* (mož, žena), *toda Bog ne!*« – je govoril don Giussani (ustanovitelj gibanja Občestvo in osvoboditev, op.p.). Od trenutka, ko se Bog postavi med vaju, napačnega zakona ni več. Lahko je ranjen zakon, toda On ga reši in ozdravi. Začeti hoditi po poti *Humanae Vitae* pomeni poskusiti pristopiti k tej ljubezen, pustiti Bogu, da deluje kot Gospodar v življenju tega para, predati se, in ne slediti svojim razlogom in projektom, ampak prisluhni drugemu glasu.

Bolj kot prepiranje okrog kontracepcije, ki je sploh ni potrebno spodbujati (tako imenovani »katoliki«, tisti, ki hodijo ob nedeljah k maši, jo na široko uporabljajo, brez da bi trpeli zaradi notranjega protislovja, brez da štejemo, da je bilo samo v Italiji v lanskem letu prodanih okrog 600.000 jutranjih tabletk, še posebej med mladostniki, 30% več kot leto poprej, in to zahvaljujoč vladi, ki se je odločila, da za tabletko recept ni več potreben). Bolj kot govorjenje, da navsezadnje le obstajajo primeri v katerih je možno uporabiti kontracepcijo, bolj kot običajno priti na svet z nekaj desetletij zamude, si želim, da bi Cerkev začela oznanjati višjo lepoto, da pastirje preneha biti strah pred tem, da bi bili nepopularni. Želim si, da o tem ponovno jasno spregovorijo na pripravi na zakon, da govorijo o križu in o lepoti, o tem, kaj resnično sestavlja zakrament sv. zakona, kje goreča moč ljubezni lahko naredi naše malo in varljivo ljubezen resnično.

Ideja, ki se mi je utrnila, je skratka, da se izognemo nesmiselni vojni med tistimi katoliki, ki govorijo da »bi Cerkev v imenu razločevanja morala iti preko norm« in »togimi ultra-tradicionalisti«, ki obsedeno skočijo v zrak že ob prvem znaku za spremembo. Rada bi, da napišemo, da nam *Humanae Vitae* pomaga živeti zakonsko edinost, ki je sama po sebi rodovitna, kakršen je tudi cilj zakonske zveze, in da je pot do Boga. Prepričani smo, da »eno telo« (*unam carnem*) predstavlja tako gibanje na mestu kot življenjsko potovanje. Potovanje, ki ne izključuje padcev, pavz, težav, dvomov. Naj nas ne zapelje, da bi imeli to odvrtno idejo o »idealni družini«, bolj kot nekateri pastirji, smo mi tisti, ki poznamo trenutke »solz in krvi« v zakonu, vemo, da smo poklicani k ljubezni, ne po modelu »romantične komedije«, ampak po modelu križanega Kristusa. Ampak, da bi lahko vse to povedali, je dovolj, da zapišemo osem besed: kot recimo »kako mi je *Humanae Vitae* rešila življenje.«

Pišemo lahko na Papeško akademijo za življenje, pav@pav.va, morda tudi profesorju, ki organizira predavanje na Gregorijani, Humberto Miguel Yanez (unigre.it) in na koncu tudi predavatelju, ki smo ga omenili: chiodimaurizio@gmail.com. Kdor želi, lahko pošlje svoj mail na blog (sposatiesiisottomessa@gmail.com), naj posebej omeni, ali želi, da se njegova vsebina javno objavi ali ne: morda lahko z vsemi, ki so pripravljani, delimo nekaj koščkov lepote...

(Tiste, ki se po Costanzinem pozivu čutite nagovorjeni, naprošamo, da svojo izkušnjo življenja po *Humanae Vitae* napišete v sledečih mednarodnih jezikih: v angleščini, nemščini, italijanščini, francoščini ali španščini. Šteje vaše sporočilo in ne morebitne pravopisne napake).

VÝZVA NA PODPORU HUMANAE VITAE

od Costanzy Miriano

Mám nápad a na to, aby som ho mohla zrealizovať, potrebujem vašu pomoc. Po tom, čo som napísala o [konferencii o *Humanae vitae* na Gregoriáne \(Pápežská Gregoriánska univerzita v Ríme, pozn. prekl.\)](#), v ktorej otec Maurizio Chiodi hovoril o povinnosti antikoncepcie, dostala som veľa znepokojených, smutných, a i niekoľko pomerne „naštvaných“ (presné slovo tu radšej nebudem uvádzať, som predsa dáma) správ, e-mailov a telefonátov od priateľov a známych, hlavne ale od priateľiek. Ide o reakcie ľudí, ktorí na encykliku Pavla VI. o sexualite a ochrane ľudského života stavili niečo pre ich existenciu veľmi dôležitého. Je pochopiteľné, že počuť že kňaz, pozvaný na [Gregoriánsku univerzitu](#) - nie na nejakú farskú prednášku, ale na univerzitu - , povedal takúto vec, spustilo bolestivé reakcie. Tieto svojim obsahom vyjadrujú to isté. Práve toto bolo teda impulzom k nápadu, ktorý som dostala.

Je už viac-menej všeobecne známe, že bola zriadená študijná komisia pre *Humanae Vitae* a tiež to, že v Cirkvi (mimo nej sa týmito otázkami v podstate už nikto nezaobrá) existuje veľa hlasov, ktoré hovoria, že náš pohľad na ľudskú sexualitu je nutné zmeniť. Gregoriána, pri príležitosti 50. výročia – bolo to totiž v rozhodujúcom roku '68, keď Pavol VI. napísal svoju prorockú encykliku - ponúka cyklus ôsmych stretnutí so šiestimi rečníkmi, z ktorých jedným bol už spomínaný otec Chiodi, ktorý, ako som už spomenula, hovoril o povinnosti antikoncepcie. Tými, ktorí diskutujú na túto tému, sú takmer vždy zasvätené osoby. Ale my sme laici, sme ženatí a vydaté. Možno by teda v rámci debaty mal zaznieť aj náš hlas. Povedala by som dokonca, že sme to my, kto sme na túto tému odborníkmi na slovo vzatými, pretože práve my ju konkrétne „overujeme“, konkrétnym spôsobom sa vyrovnávame s jej požiadavkami, stýkame či dokonca potýkame sa s ňou. Pravdepodobne niekedy robiac i chyby, a možno len postupne a krok za krokom vrastajúc do jej pochopenia. Ale možno naše skúsenosti i tak majú čo povedať.

Mojím snom by teda bolo toto – aby sme napísali listy (adresujúc ich [Pápežskej akadémii Pro vita](#) a taktiež na [Gregoriánu](#)), v ktorých by stálo to, že sa nebojíme antikoncepcie, pretože antikoncepcia nie je to, čo zapaluje naše srdcia, ale že práve naopak je to *Humanae vitae*, ktorá nám zachránila životy, alebo ich minimálne urobila krajšími, a veľmi odlišnými od toho, akými by sa inak boli stali. A to aj napriek tomu, že sme možno niekedy boli poslušní jej učeniu len z časti, že sme často za ním pokrivkávali, alebo padli, či napriek pochybnostiam a neistote, ktoré nás možno niekedy premkli. I napriek tomuto všetkému totiž sme mali vždy jasno v tom, čo je mierkou našich životov, hoci sme ju možno nie vždy vedeli úplne presne pojať. V našich listoch by sme mohli objasniť najmä to, že „nie“ antikoncepcii pre nás nie je žiadnou modlou, pretože ústredným bodom a srdcom celej otázky je niečo iné – a to je to, či dáme Boha na prvé miesto v našich životoch, vrátane našej citovosti, alebo nie. Necháme Jeho, aby stvárnovať naše srdcia? Sú naše manželské vzťahy – manžela k manželke a manželky k manželovi – cestou k tomu, aby sme cez ne ešte zbližšia stretli nášho Pána? Sme pripravení riskovať niečo z toho čo je naše preto, aby sme konali Jeho vôľu aj vtedy, keď sa nám to nezdá práve najlepším alebo najvýhodnejším riešením (ak nie, o akej poslušnosti vlastne hovoríme)? Veríme, alebo neveríme tomu, že úplné a pravé šťastie spočíva v plnení Jeho vôle a tomu, že jednoducho existujú určité veci, situácie, v ktorých naozaj, konkrétne, testujeme našu poslušnosť Bohu?

My, tí praví odborníci na *Humanae vitae* – a to v etymologickom slova zmysle, v zmysle tom, že ju prežívame na vlastnej koži – by sme mohli napísať, že je nám ľúto, ak sa postoj Cirkvi javí ako ten, ktorý znižuje latku vtedy, keď ide o najväčšiu možnú krásu, ktorú môžeme zažiť. A že je nám ľúto nie preto, že by sme boli akýmisi „krutými obhajcami morálky“ – ako o nás píše *Avvenire* (taliansky katolícky denník – pozn. prekl.) – ale naopak, práve preto, lebo sme hriešnici, lebo sme žobráci, lebo vieme, že naše srdcia sú hĺbinami, ktoré sa nespoznávajú ľahko a pretože vieme, že sú v nich ukryté tajomstvá, ktoré sú zranené dedičným hriechom. A práve pre toto veríme, že zákon, ktorý Ježiš neprišiel zmeniť, ale naplniť, je práve on znakom najväčšieho Božieho milosrdenstva a teda tým, čo nás chráni od toho zla, ktoré je predovšetkým v našom vnútri. Zákon umožňuje šťastie, je cestou k nemu. A Boh je studnicou blaha nekonečne väčšieho od toho, ktoré hľadáme vtedy, keď sa necháme viesť len našimi srdcami. Sme žobrákmi Ducha Svätého a práve preto Ho prosíme o to aby prišiel medzi nás, do našich párov, ktoré sú zranené a úpenlivo prosiace o pomoc a nedokonalé. Vieme dobre, že keď Ho necháme pôsobiť v našej intimite, že je to to najďalekosiahlejšie, to najpodstatnejšie rozhodnutie akého sme schopní. Myslím, že každý z nás vo svojom vlastnom okolí pozná príbehy rozpadnutých životov, ktoré mohli byť šťastnými ale nie sú, alebo osoby, ktoré prechádzajú z jedného vzťahu do druhého, „počúvajúc svoje srdce“, osoby unavené takýmto životom, alebo tie ktoré sa možno rozhodli príliš neskoro. A chceme vôbec spomínať všeobecný pokles sexuálnej túžby, ktorým je postihnutý celý vyspelý Západ? Lebo veď, ak je dnes získanie toho čo kedysi stálo kopec námahy, na dosah ruky ktorú už ani netreba natiahnuť, neomrzí nás zakrátko všetko?

To, čo Cirkev ponúka, samozrejme počíta s obozretnosťou aj zodpovednosťou. Nikto predsa od nikoho nežiada, aby plodil deti ako na páse. Ale ak sa človek zasekne pri ľudskom vypočítavaní výhod a nevýhod, môže skončiť pri tom, že aj jedno dieťa bude priveľa. Len veľmi málo z nás vie totiž zaručiť budúcim generáciám dobrú budúcnosť, už vôbec nehovoriac o tom, aké prekvapenia nám môžu do života priniesť choroby a iné nečakané situácie. Preto len vediac, že naše dieťa nám posielal sám Boh, sa môžeme „odvážiť“ ho mať. Veriaci človek vie, že sám Boh sa postará. A Boh je naozaj Pánom, ktorý určite svojou pomocou nešetří. Na dôvažok, existujú aj spoľahlivé spôsoby prirodzených metód regulovania počatia, ktorých efektívnosť je dnes na úrovni spoľahlivosti iných antikoncepčných metód (tu by sa dal spomenúť fakt, že aj prirodzené metódy sa dajú používať s antikoncepčnou mentalitou...) a používanie ktorých teda nepredstavuje riziko počatia.

Nie sme ani, alebo lepšie, nie nutne sme všetci, zástancami veľmi početných rodín. Vlastne ani nejde o počet detí ako taký. Existujú takí, ktorí dieťaťko počať nedokážu, a aj takí, ktorým je darované dieťa len jedno (ako hovorím vždy jednej mojej priateľke, veď aj Panna Mária mala len jedného syna!). A ani taký ten druh prolife márnivosti, či postoj, kde sa počet detí ráta s akýmsi zámerom predbiehať sa v tom kto ich má viac, takmer akoby to znamenalo že čím viac ich je, tým „lepšími katolíckmi“ sme, nemá byť podporovaný. Každý pár má svoj vlastný príbeh, a tak isto každá rodina, a srdcia ľudí pozná naozaj len Boh. Môžeme byť vynikajúcimi rodičmi dieťaťa jedináčika, a nanič rodičmi rodiny rozmerov XXL. To, na čom naozaj záleží, je nechať naše srdcia otvorené Bohu a jeho iniciatíve v našich životoch. Hoci, áno – nemôžeme povedať, že sme otvorení Bohu, ak mu neurobíme miesto aj v takých podstatných rozhodnutiach nášho života, akými sú peniaze a citovosť.

Veľmi by sa mi páčilo, keby sme našim pastierom vydali svedectvo o kráse *Humanae vitae* – hoc i len krátkym e-mailom – a aby sme im povedali, že nie je „už len nejakým symbolom“, tak ako zaznelo na Gregoriáne, a už vôbec nie nejakým ubíjajúcim príkazom. Povedzme im, že *Humanae vitae* je pozvaním k najväčšej možnej kráse, pretože manželstvo je možné žiť mnohými spôsobmi. Nestačí necudzoložiť, možno preto, že je to nutné, že nám to vyhovuje, že je to pohodlné, alebo preto, lebo sme si už zvykli. Srdcom všetkého, a krásou, ktorú *Humanae vitae* ponúka, je urobiť z lásky dvoch manželov cestu k blaženosti, teda ku šťastiu. Ak je cestou k Bohu, kresťanské manželstvo je niečím, čo sa na civilné manželstvo podobá len po formálnej stránke. Ak sa nám ale podarí žiť manželstvo ako sviatosť - na úrovni milosti, môžeme sa pokúsiť milovať – svojho manžela, svoju manželku – tak, ako miluje Kristus. A toto je, krok po kroku, možné! Zatiaľ čo z dvoch manželov „ubúda“, vďaka Božej láske „pribúda“ stále viac miesta pre to, čo sa deje medzi nimi - pre lásku, ktorú manželka často krát nevedia pochopiť. Niekedy žiaľ aj preto, lebo im o nej nikto nepovie. Ani Cirkev nie. Možno aj ona sama musí ešte stále pochopiť, akou „atómovou bombou“ je, táto sviatosť manželstva! Bombou, ktorá páli a zhojí všetky zranenia, zrady aj nevery, všetky pochybenia manželov. „OK áno. Ty (manželka, manžel) sa môžeš pomýliť. Ale Boh nie!“ – hovorieval otec Giussani. Od tej chvíle, ako Boh vstúpi medzi dvoch, neexistuje žiadne „nesprávne“, pokazené manželstvo. Môžu existovať manželstvá zranené, ale Boh zachraňuje a lieči, uzdravuje. Vydať sa na cestu, podľa *Humanae vitae*, znamená snažiť sa priblížiť sa k takejto láske, a teda dovoliť Bohu, aby konal ako Pán života manželského páru, znamená to odovzdať sa a poslúchať nie vlastné úvahy a plány, ale načúvať inému hlasu.

Viac ako obviňovať niekoho kvôli antikoncepcii, ktorá je i bez nás dosť podporovaná a propagovaná (mnohí takzvaní katolíci, tí, ktorí v nedelju idú do kostola, ju používajú vo veľkom bez toho, aby cítili protiklad medzi vierou a praxou, nespomínajúc približne 600 000 kusov „tabletiiek po“, ktoré sa v Taliansku predali za posledný rok, pričom tými, ktoré ju užili najviac, boli dospievajúce dievčatá, čo je nárast o viac ako 30 % vo vzťahu k minulosti a to žiaľ i vďaka politike vlády, ktorá odstránila povinnosť jej vydávania na predpis) a namiesto konštatovania, že v reáli môžu existovať také prípady, v ktorých je jej užívanie napokon možné, a namiesto toho aby, ako obvykle, svetu povedala pravdu s odstupom viac ako niekoľko pár desaťročí, by som si želala aby

Cirkev začala ohlasovať vyššiu krásu, náročnejšiu krásu a aby sa jej pastieri nebáli toho, že budú nepopulárnymi. Chcela by som, aby na predmanželských náukách začali znova hovoriť jasne, aby hovorili o kríži a o kráse a o tom čo skutočne tvorí sviatosť manželstva. A o tom, že v nej sila spaľujúcej lásky vie pretvoriť našu malú a zavádzajúcu lásku na tú pravú.

Nápad, ktorý som skrátka mala, bol teda ten vyhnúť sa obvyklému hlúpemu a nezmyselnému stretu medzi tými čo žiadajú o dovolenie prestúpiť hranice v mene rozlišovania a klasickými starými dobrými katolíkmí, ktorí vyskakujú ako posadnutí už pri prvej zmienke o akejkoľvek zmene. Bola by som rada, keby sme vedeli vyjadriť, že *Humanae vitae* je pomocou pri žití jednoty medzi manželmi, ktorá je, už ona sama, plodnou. Mojou túžbou je, aby sme vedeli vyjadriť, že *Humanae vitae* je v prvom rade pomocou pre žitie manželskej jednoty ako cieľa manželstva, ktorým je cesta k Bohu. Sme si istí tým, že „jedno telo“ (*unam carnem*) sa súčasne týka oboch – života ktorý manželia už prežívajú, teda ich manželstva tu a teraz, teda toho, čím a aké ich manželstvo už je, ale tiež vieme, že to isté „jedno telo“ presahuje prítomnosť a týka sa i celej spoločnej životnej cesty manželov a života, ktorý ešte len príde, dynamicky smerujúc k dokonalosti. Cestou, ktorá nevyklučuje pády, prestávky, ťažkosti, pochybnosti. Rodinu nevidíme ako „malú dokonalú rodinku“, naopak, a možno omnoho viac ako niektorí naši pastieri, vieme, koľko „sĺz a krvi“ sa v nej preleje, lebo vieme, že nie sme povolani k láske typu „romantickej komédie“, ale k tomu, aby sme milovali tak ako ukrižovaný Kristus. Nuž a na to, aby sme povedali niečo v tomto zmysle, môže stačiť aj jednoduchých päť slov, napríklad: „*Humanae vitae* mi (nám) zachránila život“.

Tí z vás, ktorí sa cítite inšpirovaní touto výzvou, môžete napísať o skúsenosti s *Humanae vitae* a môžete svoje „listy“ adresovať Pápežskej akadémii *Pro vita* (pav@pav.va), prípadne aj organizátorom súboru prednášok, ktoré sú organizované na Gregoriáne - o. Humbertovi Miquelovi Yanezovi (unigre.it) a napokon i speakerovi samotnému, o. Maurizioovi Chiodimu (chiodimaurizio@gmail.com). Môžete tak urobiť v nasledujúcich jazykoch: anglickom, francúzskom, španielskom, nemeckom alebo talianskom. Viem, že to nebude vo vašom jazyku. Nebojte sa. Nemusíte písať veľa, a prípadné chyby si veľmi nevšímajte. Ide o podstatu. Kto by chcel, môže svoj e-mail poslať aj na blog (sposatiesiisottomessa@gmail.com), označiac, či by chcel alebo nie aby bol jeho mail zverejnený. Takto by sme sa mohli všetci obohatiť síce o malé, ale zato všetci vzájomne, zrnká krásy, ktorých sme svedkami.